

Số: 228/2017/QĐ – PT

Hà Nội, ngày 20 tháng 12 năm 2017

QUYẾT ĐỊNH
GIẢI QUYẾT VIỆC KHÁNG CÁO ĐỐI VỚI
QUYẾT ĐỊNH GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

- Thành phần Hội đồng phúc thẩm giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp : Bà Hoàng Thị Thu Lan

Các Thẩm phán : Bà Lê Thị Bích Lan

Bà Trần Thị Hải

- Thư ký phiên họp : Ông Đặng Văn Ngọc – Thư ký Toà án
nhân dân thành phố Hà Nội

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội :

Bà Bùi Thị Hạnh – Kiểm sát viên tham gia phiên họp

Ngày 20 tháng 12 năm 2017 tại trụ sở Toà án nhân dân thành phố Hà Nội mở phiên họp phúc thẩm công khai để xét kháng cáo đối với Quyết định giải quyết việc dân sự thụ lý số 206/2017/TLPT-DS ngày 14 tháng 11 năm 2017 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”.

Do Quyết định giải quyết việc dân sự sơ thẩm số 18/2017/QĐDS - ST ngày 28 tháng 9 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện ĐA, thành phố Hà Nội bị kháng cáo.

Theo Quyết định mở phiên họp phúc thẩm dân sự số 368/2017/QĐ-PT ngày 07/12/2017 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội; Quyết định hoãn phiên họp số 280/2017/QĐ-HPT ngày 15 tháng 12 năm 2017 giữa các đương sự:

Người yêu cầu: Bà Đinh Thị A, sinh năm 1971 (có mặt)

Địa chỉ: Thôn NG, xã VN, huyện ĐA, thành phố Hà Nội.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người yêu cầu:

Luật sư Nguyễn Thị MN – Văn phòng luật sư XD, Đoàn luật sư Thành phố Hà Nội (có mặt)

Người bị yêu cầu: Bà Đinh Thị B, sinh năm 1957

Địa chỉ: Thôn NG, xã VN, huyện ĐA, thành phố Hà Nội.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Đinh Thị C , sinh năm 1960 (có mặt)

2. Bà Đinh Thị D, sinh năm 1966 (có mặt)

Địa chỉ: Thôn NG, xã VN, huyện ĐA, Thành phố Hà Nội.

3. Bà Đinh Thị E, sinh năm 1968 (vắng mặt)

Địa chỉ: Thôn NC, xã VN, huyện ĐA, Thành phố Hà Nội.

4. Bà Đinh Thị F , sinh năm 1960 (có mặt)

5. Anh Đinh HQ, sinh năm 1987 (có mặt)

6. Anh Đinh CS, sinh năm 1989 (vắng mặt)

Địa chỉ: Thôn NG, xã VN, huyện ĐA, Thành phố Hà Nội.

NHẬN THẤY

Tại Quyết định giải quyết việc dân sự số 18/2017/QĐDS - ST ngày 28 tháng 9 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện ĐA, thành phố Hà Nội đã quyết định:

1 - Chấp nhận Đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của Bà Đinh Thị A.

Tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với: Bà Đinh Thị B – Sinh năm 1957. Đăng ký nhân khẩu thường trú và nơi ở: Thôn NG, xã VN, huyện ĐA, thành phố Hà Nội.

2 - Chỉ định Bà Đinh Thị A là người giám hộ của Bà Đinh Thị B. Bà Đinh Thị A phải thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật. Bà A có nghĩa vụ quản lý, sử dụng khoản tiền trợ cấp hàng tháng của Bà Đinh Thị B để chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho Bà Đinh Thị B.

3 - Ghi nhận sự thỏa thuận của người thân thích của Bà Đinh Thị B gồm: Đinh Thị C , Đinh Thị E, Đinh Thị D và Đinh Thị Toàn cử bà Đinh Thị C là người giám sát việc giám hộ.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về lệ phí giải quyết việc dân sự và quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 05/10/2017 anh Đinh HQ kháng cáo quyết định sơ thẩm với nội dung: Bà Đinh Thị A không phải là đối tượng được quyền yêu cầu giám định sức khỏe cho bà Bà Đinh Thị B. Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 42/17/GĐSKTT ngày 14/6/2017 của Viện pháp y tâm thần Trung ương ban hành không đúng quy định tại khoản 3 Điều 2 Luật giám định tư pháp 2012 nên không có giá trị pháp lý. Đề nghị hủy Quyết định giải quyết việc dân sự số 18/2017/QĐDS - ST ngày 28 tháng 9 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện ĐA, thành phố Hà Nội và bác yêu cầu của Bà Đinh Thị A.

Tại phiên họp phúc thẩm, anh Đinh HQ vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người yêu cầu trình bày: Bà Đinh Thị A hoàn toàn có quyền yêu cầu giám định sức khỏe cho bà Bà Đinh Thị B, tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 42/17/GĐSKTT ngày 14/6/2017 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đã có kết luận Bà Đinh Thị B bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần khác, theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F78. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Đề nghị Hội đồng phúc thẩm không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của anh Đinh HQ, giữ nguyên Quyết định giải quyết việc dân sự của cấp sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội tham gia phiên họp đề nghị Hội đồng phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo của anh Đinh HQ, giữ nguyên Quyết định giải quyết việc dân sự sơ thẩm số 18/2017/QĐDS - ST ngày 28 tháng 9 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện ĐA, thành phố Hà Nội.

XÉT THẤY

Bà Đinh Thị B từ khi sinh ra đã bị câm, điếc bẩm sinh (không nói, không nghe được), Bà B không được đi học như những người bình thường khác và cũng không tham gia khóa học dành riêng cho những người câm điếc nên mọi vấn đề giao tiếp hàng ngày chỉ thông qua cách ra hiệu với nhau giữa những người trong gia đình giao tiếp hàng ngày với nhau và tự hiểu với nhau. Bà B tự thực hiện được các hoạt động chăm sóc bản thân như: vệ sinh cá nhân, làm các công việc giản đơn khi được hướng dẫn như quét nhà, giặt giũ... Bà B được địa phương cho hưởng chế độ của người khuyết tật nặng, được nhận trợ cấp hàng tháng từ năm 2009 cho đến nay.

Năm 1986, Bà B được địa phương cấp thửa đất số 39, tờ bản đồ số 50 thôn NG, xã VN, huyện ĐA, Hà Nội theo diện cơ nhỡ, Bà B được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với diện tích đất trên. Sau đó, Sau khi ông Đoán (là em trai của Bà B) chết, con ông Đoán là anh Đinh HQ đã làm thủ tục sang tên thửa đất từ Bà B sang tên của anh HQ và chị Quỳnh (vợ anh Quân), nên dẫn đến sự tranh chấp trong gia đình. Do có sự việc này nên Bà Đinh Thị A (em gái của Bà Đinh Thị B) đã đưa Bà B đi giám định pháp y tâm thần tại Viện pháp y tâm thần Trung ương. Ngày 14/6/2017 Viện pháp y tâm thần Trung ương đã có Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 42/17/GĐSKTT đối với Bà Đinh Thị B và kết luận: Đối tượng Đinh Thị B bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần khác, theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F78. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Ngày 12/7/2017 Bà Đinh Thị A là em gái của Bà Đinh Thị B có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố Bà Đinh Thị B là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà A khai bà

đã yêu cầu cơ quan có thẩm quyền giám định sức khỏe tâm thần của Bà B và có kết luận như đã giao nộp cho Tòa nên bà không yêu cầu Tòa án tiến hành trưng cầu giám định về sức khỏe tâm thần với Bà Đinh Thị B thêm lần nữa.

Bà Đinh Thị B hiện nay đang sinh sống cùng gia đình bà F, anh HQ và anh CS, theo gia đình bà F thì Bà B vẫn có nhận thức với các hoạt động xung quanh nhưng chỉ không thể diễn đạt bằng lời vì Bà B bị câm, Bà B không mất năng lực hành vi dân sự, nhưng không yêu cầu Tòa án trưng cầu giám định lại về sức khỏe tâm thần của Bà B.

Bà A cung cấp cho Tòa án Văn bản số 798/VPYTTTU' ngày 25/8/2017 của Viện pháp y tâm thần Trung ương có nội dung: Đối tượng Đinh Thị B bị bệnh bẩm sinh từ ngay khi đẻ ra. Vậy nên thời điểm tháng 1 năm 2017 cho đến ngày giám định Bà B vẫn mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Viện pháp y tâm thần Trung ương có Công văn số 913/VPYTTTU' ngày 25/9/2017 xác định: Đối tượng Đinh Thị B bị bệnh chậm phát triển tâm thần nên đến độ tuổi trưởng thành vẫn mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi và không có thời điểm nào Bà B có thể nhận thức và điều khiển hành vi của mình một cách tỉnh táo như người bình thường.

Theo biên bản xác minh ngày 25/9/2017 tại Viện pháp y tâm thần Trung ương có nội dung: Quy trình thủ tục giám định sức khỏe tâm thần của Bà Đinh Thị B là đúng theo quy định. Người được giám định sức khỏe tâm thần là người có nhân thân và bản ảnh đã thể hiện trong Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 42/17/GĐSKTT ngày 14/6/2017. Kết luận trên được đưa ra trên cơ sở giám định tại phòng khám và sau đó thành lập Hội đồng giám định cùng đưa ra kết luận.

Từ những căn cứ trên, Tòa án cấp sơ thẩm đã chấp nhận yêu cầu của Bà Đinh Thị A, tuyên bố Bà Đinh Thị B mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự.

Về việc cử người giám hộ cho Bà Đinh Thị B:

Bố mẹ của Bà Đinh Thị B là cụ Đinh Văn T (chết năm 1995) và cụ Nguyễn Thị D (chết năm 2013). Hai cụ có 07 người con đẻ là Bà Đinh Thị B, ông Đinh Văn Đ (chết năm 2015), bà Đinh Thị C, ông Đinh Văn Ng (chết năm 2016), bà Đinh Thị D, bà Đinh Thị E và Bà Đinh Thị A. Ngoài ra các cụ không còn người con chung, con riêng, con nuôi nào khác. Khi Bà B còn nhỏ thì ở cùng với bố mẹ là cụ T, cụ D. Sau khi cụ T và cụ D lần lượt chết thì Bà B chuyển sang ở cùng gia đình ông Đinh Văn Đ. Sau khi ông Đ chết năm 2015, Bà B vẫn tiếp tục ở cùng vợ ông Đ là bà Đinh Thị F và hai con trai của ông Đ là anh Đinh HQ và anh Đinh CS cho đến nay. Bà Đinh Thị B không kết hôn với ai và cũng không có người con đẻ, con nuôi nào.

Theo quy định tại Điều 53 Bộ luật Dân sự thì Bà Đinh Thị B không có người giám hộ đương nhiên.

Bà Đinh Thị B hiện đang ở với bà Đinh Thị F và hai con trai của ông Đ, bà F là anh Đinh HQ và anh Đinh CS. Hiện nay giữa Bà Đinh Thị B và anh Đinh HQ, chị Q (vợ anh HQ) đang có hợp đồng giao dịch liên quan đến thửa số 39, tờ bản đồ số 50 thôn NG, xã VN, huyện ĐA, Hà Nội, là tài sản của Bà B được cấp từ năm 1986 theo diện cơ nhỡ và hiện nay gia đình bà F, anh HS, anh CS đang sinh sống nên không thể giao cho anh HS, anh CS, bà F thực hiện việc giám hộ cho Bà Đinh Thị B được.

Bà Đinh Thị B có 04 người em gái là bà Đinh Thị , bà Đinh Thị D, bà Đinh Thị E và Bà Đinh Thị A, các bà đều thống nhất cử Bà Đinh Thị A là người giám hộ cho Bà Đinh Thị B. Qua xác minh tại chính quyền địa phương xác định Bà Đinh Thị A có đủ các điều kiện để làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự. Tòa án cấp sơ thẩm chỉ định Bà Đinh Thị A là người giám hộ cho Bà Đinh Thị B là phù hợp với quy định của pháp luật.

Về việc cử người giám sát việc giám hộ:

Các em gái của Bà Đinh Thị B là bà Đinh Thị C, bà Đinh Thị E, bà Đinh Thị D và Bà Đinh Thị A cùng thống nhất cử bà Đinh Thị C là người giám sát việc giám hộ. Tòa án cấp sơ thẩm ghi nhận thỏa thuận của những người thân thích của Bà B cử bà Đinh Thị C là người giám sát việc giám hộ là phù hợp với quy định tại Điều 51 Bộ luật Dân sự.

Từ những nhận định trên, không có căn cứ chấp nhận kháng cáo của anh Đinh HQ, giữ nguyên Quyết định giải quyết việc dân sự sơ thẩm số 18/2017/QĐDS - ST ngày 28 tháng 9 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện ĐA, thành phố Hà Nội.

Quan điểm của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người yêu cầu phù hợp với nhận định của Hội đồng phúc thẩm.

Quan điểm của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội phù hợp với nhận định của Hội đồng phúc thẩm.

- Căn cứ điểm a khoản 3 Điều 375 của Bộ luật Tố tụng dân sự
- Điều 22, 49, 51, 54 và 57 của Bộ luật dân sự;
- Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH

Không chấp nhận kháng cáo của anh Đinh HQ

Giữ nguyên Quyết định giải quyết việc dân sự sơ thẩm số 18/2017/QĐDS-ST ngày 28 tháng 9 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện ĐA, thành phố Hà Nội như sau:

1. Chấp nhận Đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của Bà Đinh Thị A.

Tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với: Bà Đinh Thị B – Sinh năm 1957. Đăng ký nhân khẩu thường trú và nơi ở: Thôn NG, xã VN, huyện ĐA, thành phố Hà Nội.

2. Chỉ định Bà Đinh Thị A là người giám hộ của Bà Đinh Thị B. Bà Đinh Thị A phải thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật. Bà A có nghĩa vụ quản lý, sử dụng khoản tiền trợ cấp hàng tháng của Bà Đinh Thị B để chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho Bà Đinh Thị B.

3. Ghi nhận sự thỏa thuận của người thân thích của Bà Đinh Thị B gồm: bà Đinh Thị C, bà Đinh Thị E, bà Đinh Thị D và Bà Đinh Thị A cử bà Đinh Thị C là người giám sát việc giám hộ.

4. Về lệ phí việc dân sự:

Bà Đinh Thị A phải chịu 300.000đồng (*Ba trăm nghìn đồng*) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí việc dân sự sơ thẩm đã nộp theo Biên lai thu tiền số AB/2015/0000705 ngày 22/8/2017 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện ĐA. .

Anh Đinh HQ phải chịu 300.000đồng (*Ba trăm nghìn đồng*) lệ phí dân sự phúc thẩm, được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí phúc thẩm đã nộp theo Biên lai thu tiền số AB/2015/0000767 ngày 05/10/2017 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện ĐA, TP Hà Nội.

Quyết định phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND TP Hà Nội;
- TAND huyện ĐA;
- Chi cục THADS huyện ĐA;
- Các đương sự;
- Lưu văn phòng, hồ sơ.

TM. HỘI ĐỒNG PHÚC THẨM

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp

(*đã ký*)

Hoàng Thị Thu Lan

